

درآیینۀ اخبار

● فراخوان جشنواره سراسری «شعرغدیر»

رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان بناب از برگزاری هجدهمین جشنواره سراسری شعرغدیردر شهریورماه سال جاری در این شهرستان خبرداد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از تبریز، حبیب صدقی، دبیرشورای فرهنگ عمومی بناب، ۹ خرداد در گفتگو با خبرنگاران تصریح کرد: برگزاری این جشنواره در تقویم معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ثبت شده و امسال نیز هجدهمین دوره آن همزمان با عید سعید غدیرخیم به میزبانی شهر بناب برگزار می‌شود.

وی با اشاره به اهداف برگزاری این جشنواره خاطرنشان کرد: هدف از برگزاری این جشنواره تبیین ابعاد مختلف زندگی فردی، اجتماعی و شخصیت متعالی حضرت علی ^{علیه السلام} و ترویج فرهنگ و آموزه‌های غدیر در سطح جامعه با استفاده از زبان شعراست.

صدقی با بیان این‌که جشنواره شعرغدیربه با گستره سراسری برگزار خواهد شد، عنوان کرد: این جشنواره با مضامینی شامل خدا در باور حضرت علی ^{علیه السلام}، انسان در دیدگاه حضرت علی ^{علیه السلام}، جهان در چشم‌انداز حضرت علی ^{علیه السلام}، شکوه و عظمت نهج‌البلاغه، خاطره غدیرخیم، ستایش اهل معرفت از حضرت علی ^{علیه السلام} و اخلاص در ایمان حضرت علی ^{علیه السلام} برگزار می‌شود.

دبیرشورای فرهنگ عمومی بناب موضوع بخش ویژه جشنواره سراسری شعر غدیربه را داستان کوتاه با موضوع نام‌گذاری سال ۹۷ توسط مقام معظم رهبری به سال (حمایت از کالای ایرانی) عنوان کرد.

صدقی خاطرنشان کرد: علاقه‌مندان می‌توانند آثار خود را تا دهم مردادماه سال جاری به دبیرخانه جشنواره واقع در اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی بناب و یا به سامانه الکترونیکی WWW.Bonab.farhang.gov.ir ارسال کنند.

● فراخوان مقالات همایش ملی «فلسفه کلام»

فراخوان مقالات همایش ملی «فلسفه کلام»، با محوریت آرا و اندیشه‌های آیت‌الله‌العظمی سبحانی، به همت پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی و همکاری نهادهای علمی کشور منتشر شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، در این فراخوان دو محور کلی برای ارسال مقاله به دبیرخانه همایش تعیین شده است. در بخش همایش قم محورهای: درباره فلسفه علم کلام (چیستی و هستی فلسفه کلام)، مسایل فلسفه کلام (چیستی، هستی، تطور علم کلام و...)، رابط علم کلام با علوم اسلامی انسانی (فقه، اصول فقه، فلسفه، تاریخ و...)، آرا و اندیشه‌های کلامی حضرت آیت‌الله سبحانی و نقش این مرجع تقلید در تبیین، رشد و گسترش علوم عقلی گنجانده شده است.

در بخش همایش تبریز نیز آراء و اندیشه‌های فقهی و اصولی معظم‌له، آراء تفسیری و آراء ایشان در علوم دینی، تاریخ و... مورد توجه قرار گرفته است.

مهلت ارسال چکیده مقالات به دبیرخانه همایش تا نیمه مرداد سال جاری و فرصت ارسال اصل مقالات نیز تا پایان مهرماه در نظر گرفته شده است. علاقه‌مندان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر با آدرس: قم، بلوار ۱۵ خرداد، خیابان شهید میمنی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، گروه کلام مکاتبه و یا با شماره تلفن ۰۳۵۷۱۳۷۶۰۲۵۰ داخلی ۱۴۲ تماس حاصل نمایند.

گفتنی است، همایش ملی «فلسفه کلام» به رسم هرساله پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی در پاسداشت این روز، هم‌زمان با روز جهانی فلسفه، نیمه دوم آبان سال جاری در دو شهر قم و تبریز برگزار خواهد شد.

● فراخوان ثبت‌نام در دانشگاه علوم اسلامی رضوی

آخرین مهلت ثبت‌نام در دانشگاه علوم اسلامی رضوی تا ۳۰ خرداد سال جاری اعلام شده است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، دانشگاه علوم اسلامی رضوی از بین برادران واجد شرایط در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری ثبت‌نام می‌کند. در مقطع کارشناسی که ویژه دارندگان مدرک پیش‌دانشگاهی و برادران طلبه است؛ داوطلبان می‌توانند در ۵ رشته «علوم قرآن و حدیث»، «فلسفه و کلام اسلامی»، «حقوق»، «اقتصاد» و «فقه و مبانی حقوق اسلامی» ثبت‌نام کنند.

هم چنین متقاضیان می‌توانند در مقطع کارشناسی ارشد، در ۸ رشته «علوم قرآن و حدیث»، «فلسفه و کلام اسلامی»، «حقوق جزا و جرم‌شناسی»، «حقوق خصوصی»، «حقوق بین‌الملل»، «فقه و مبانی حقوق اسلامی»، «دانش اجتماعی مسلمین»، «حکمت اشراق» و «عرفان و حکمت اسلامی» ثبت‌نام کنند.

در مقطع دکترا نیز داوطلبان می‌توانند در رشته‌های «علوم قرآن و حدیث»، «فلسفه و کلام اسلامی»، «حقوق جزا و جرم‌شناسی»، «حقوق خصوصی»، «حقوق بین‌الملل» و «فقه جزایی» ثبت‌نام کنند.

گفتنی است، تاریخ آزمون کارشناسی و کارشناسی ارشد، ۲۲ تیر و تاریخ آزمون دکترا نیز ۲۸ و ۲۹ تیر ۹۷ است.

علاقه‌مندان برای دریافت اطلاعات بیشتر می‌توانند با شماره تلفن ۳۲۲۱۱۴۱۲ ـ ۵۱ در ساعات اداری و یا به سایت دانشگاه علوم اسلامی رضوی به نشانی اینترنتی razavi.ac.ir مراجعه کنند.

● فراخوان مقالات و طرح‌های پژوهشی «حمایت از کالای ایرانی»

معاون پژوهش جامعه‌الزهرا ^{علیها السلام} از فراخوان مقالات و طرح‌های پژوهشی با موضوع «حمایت از کالای ایرانی» خبر داد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، خانم ربحانه حقانی با اعلام این خبر تصریح کرد: هدف از اجرای این برنامه، پیروی از منویات و فرمایشات رهبر معظم انقلاب و تحقق شعار سال مبنی بر «حمایت از کالای ایرانی» است.

وی، ضرورت و فلسفه مصرف کالای ایرانی، آسیب‌شناسی مصرف بی‌رویه کالای غیرایرانی (آسیب‌های فرهنگی، سیاسی، اخلاقی، اقتصادی و...) و راهبردها و راهکارهای حمایت از کالای ایرانی (راهکارها در حوزه رسانه، تبلیغات، زنان، دانشگاه، حوزه‌های علمیه و...) را از جمله محورهای فراخوان مقالات برشمرد و افزود: پژوهشگران می‌توانند در طرح‌های پژوهشی خود به ارائه راهکارهای عدم گرایش به کالای ایرانی از منظر روان‌شناختی، اخلاقی، اعتقادی، تعلیم و تربیت و... بپردازند.

معاون پژوهش جامعه‌الزهرا ^{علیها السلام} با بیان این‌که اساتید، پژوهشگران، دانش‌آموختگان سطح ۲ و ۳ و طلاب مشغول به تحصیل در سطح سه و چهار می‌توانند در این فراخوان شرکت کنند، گفت: علاقه‌مندان می‌توانند آثار خود را تا پایان شهریور به پست الکترونیک به نشانی omourpajohesh@jz.ac.ir ارسال کنند.

بررسی راهکارهای اجرایی

برای ترغیب طلاب به تحصیل علوم عقلی

گفت‌وگو با مدیر گروه فلسفه دین مجمع عالی حکمت اسلامی

حجت الاسلام محمدجعفری با اشاره به نگاه ویژه و اساسی رهبر معظم انقلاب نسبت به تقویت علوم عقلی در حوزه بر لزوم توجه به علوم عقلی به‌عنوان دروس اصلی و نه حاشیه‌ای در حوزه تأکید کرد. هفته‌نامه افق حوزه به پنهان دیدار اعضای مجمع عالی حکمت اسلامی و دست‌اندرکاران همایش حکیم طهران را رهبر معظم انقلاب گفت‌وگوی حجت الاسلام محمد جعفری، مدیر گروه فلسفه دین مجمع عالی حکمت اسلامی با خبرگزاری رسا را که به بررسی جایگاه فلسفه، عرفان کلام و تفسیر در حوزه‌های علمیه، تبیین دغدغه‌های رهبر معظم انقلاب به فلسفه و جایگاه آن در حوزه‌های علمیه، بررسی دلایل عدم رغبت برخی طلاب به فلسفه و ارائه راهکارهای اساسی جهت بسط و گسترش علوم عقلی در حوزه‌ها و رفع موانع پیش رو پرداخته است تقدیم خوانندگان ارجمند می‌کند.

جنبی و نه اصلی ارائه می‌گردد، مگر طلاب ما تا چه حد می‌توانند با این درس همدلی پیدا نمایند؟! عنایت دارید که چون فلسفه، درس جنبی است خیلی‌ها کلاس هم نمی‌روند و به خواندن جزوات اکتفا می‌کنند. به نظر من این مهم‌ترین عامل است، البته این را هم باید بدیرفت که مجامع و مؤسسات علوم عقلی در قم هم باید تلاش بیشتری برای جا افتادن فلسفه در حوزه انجام می‌دادند و بدهند.
■ مراکز عقلی ما فعالیت‌های دامنه‌داری دارند، اما بسیاری از این فعالیت‌ها در متن حوزه نیست و به نحوی اقماری تلقی می‌گردد.
■ در سیاست‌گذاری‌های کلان حوزه و نهادهای تصمیم‌گیر، مثل شورای عالی و مدیریت حوزه چقدر برای توجه به علوم عقلی برنامه‌ریزی شده است و یا باید بشود؟

■ باید سازوکارهای در نظر گرفته شود که حوزه، طلاب را به سمت علوم عقلی سوق دهد. الحمدلله در خود شورای عالی و مدیریت حوزه عزم و انگیزه لازم برای توجه به علوم عقلی دیده می‌شود که اگر این عزم با جدیت کافی هم همراه شود می‌توان نسبت به آینده علوم عقلی حوزه امیدواری بیشتری داشت.
■ توجه مثبت اداره مدارج علمی به دانش‌آموختگان فلسفه

خود تشکیل انجمن‌های علمی حوزه، به نحوی در تثبیت برخی رشته‌ها و گرایش‌های فلسفی و فلسفه مضافی مؤثر بود و نیز تکنیک شوراهای علمی مدارج علمی حوزه، یعنی بخش پایان‌نامه‌ها که شورای مستقل برای کلام و فلسفه در نظر گرفته شد. اخیراً دیدیم که در خود معاونت آموزش حوزه، طلاب را نسبت به شرکت در دروس طرح ولایت مؤسسه امام خمینی ^{علیه السلام} که آموزش مبانی اندیشه اسلامی مبتنی بر بنیان‌های فلسفی است، تشویق کرده و ثبت‌نام‌صورت می‌گیرد. این‌ها بارقه‌های خوش‌بینی را می‌افزاید و البته به‌هیچ‌وجه کافی نیست.

شورای مدیریت باید، مراکز علوم عقلی وابسته به حوزه را بیش از پیش تقویت کند و با تصویب رشته‌های جدید در این مسیر گام بلندتری بردارد. یکی از مسایل حساس بوده‌اند که چرا حتی در کشور ما و در مجامع دانشگاهی، فلاسفه غربی بیشتر شناخته شده‌اند تا فلاسفه اسلامی و این غری به ضعف ما در حوزه بر می‌گردد که از کبان فلسفه اسلامی، دفاع لازم را نکرده‌ایم و آن راحتی در داخل درست معرفی نکرده‌ایم تا چه رسد به خارج از کشور.

بیان ایشان این است: «امروز در ایران مثلاً در محیط‌های دانشگاهی و علمی ما فلسفه کانت به مراتب رایج‌تر و شناخته شده‌تر است از فلسفه بوعلی سینا. یعنی ابن‌سینا یا ابن عظیمت که همه تاریخ بشر، از هزار سال پیش به این طرف، با اسم او درگیر است، در مجامع دانشگاهی ما حکمت و فکر فلسفی‌اش شناخته شده نیست به آن اندازه‌ای که به‌هیچ‌وجه کافی نیست.

■ اتفاقاً این هم نکته‌ای است که حضرت آقا روری آن حساس بوده‌اند که چرا حتی در کشور ما و در مجامع دانشگاهی، فلاسفه غربی بیشتر شناخته شده‌اند تا فلاسفه اسلامی و این غری به ضعف ما در حوزه بر می‌گردد که از کبان فلسفه اسلامی، دفاع لازم را نکرده‌ایم و آن راحتی در داخل درست معرفی نکرده‌ایم تا چه رسد به خارج از کشور.

■ اتفاقاً این هم نکته‌ای است که حضرت آقا روری آن حساس بوده‌اند که چرا حتی در کشور ما و در مجامع دانشگاهی، فلاسفه غربی بیشتر شناخته شده‌اند تا فلاسفه اسلامی و این غری به ضعف ما در حوزه بر می‌گردد که از کبان فلسفه اسلامی، دفاع لازم را نکرده‌ایم و آن راحتی در داخل درست معرفی نکرده‌ایم تا چه رسد به خارج از کشور.

■ اتفاقاً این هم نکته‌ای است که حضرت آقا روری آن حساس بوده‌اند که چرا حتی در کشور ما و در مجامع دانشگاهی، فلاسفه غربی بیشتر شناخته شده‌اند تا فلاسفه اسلامی و این غری به ضعف ما در حوزه بر می‌گردد که از کبان فلسفه اسلامی، دفاع لازم را نکرده‌ایم و آن راحتی در داخل درست معرفی نکرده‌ایم تا چه رسد به خارج از کشور.

■ با عرض سلام و تشکر، ابتدا نأبق‌رمایید علوم عقلی از جمله فلسفه، عرفان، کلام و تفسیر امروز چه جایگاهی در حوزه‌های علمیه دارند؟

■ به نظر من دو جور می‌شود به این قضیه نگاه کرد؛ اگر در مقایسه با گذشته خصوصاً ۶۰۰۵۰ سال قبل و وضعیتی که قبل از انقلاب برحوزه حاکم بوده، بخواهیم سخن بگوییم، انصافاً الآن وضعیت علوم عقلی، بسیار متفاوت و خوب است. در آن دوره می‌بینیم که یک درس علامه طباطبایی بوده و معدودی شاگردان که آن درس هم چندان جنبه عمومی نداشته است و اگر عقب‌تر و به زمانی که امام در قم بوده‌اند برویم، درس فلسفه ایشان هم با مخالفت‌های جدی مواجه بوده است.

■ رشد علوم عقلی به برکت انقلاب اسلامی

در گذشته اساساً به دروس عقلی توجه نمی‌شده و در نظام آموزشی حوزه (که البته اساساً تشکیلات نظام‌مندی هم وجود نداشته است)، اعتنائی به این مباحث وجود نداشت و خبری هم از مؤسسات و مراکز علوم عقلی نبود، اما امروزه به برکت نظام اسلامی ما با مؤسسات مختلفی در قم مواجهیم که به‌صورت کاملاً تخصصی در عرصه فلسفه، کلام، عرفان فعالیت.

امروز می‌بینیم که درس‌های متعدد عقلی تا حدود ۲۰۰ کلاس در حوزه قم پرباست و پایان‌نامه‌ها و رساله‌های عقلی متعددی در حوزه نوشته می‌شود. این مطلب در این دیدار اخیر رهبری با مجمع عالی هم مورد اشاره ایشان قرار گرفت؛ اجازه بدهید عین کلام ایشان را نقل کنم: «خوشبختانه در دوران جمهوری اسلامی علوم عقلی رونق گرفته. خوب، در قبل از انقلاب در قم خبری نبود؛ زمانی که ما بودیم، مثلاً فرض کنید یک درس آقای طباطبایی با یک عده معدود مثلاً چهل پنجاه نفره بود؛ اما حالا مثلاً جناب آقای جوادی که سال‌ها [است] در این زمینه [فعالند]، جناب آقای مصباح، جناب آقای سبحانی و تشکیلاتشان در زمینه مسایل کلامی و درس‌های متعدد فلسفه‌ای که شنیدم در قم هست، این‌ها زمینه ترویج و اعتنای علوم عقلی را به انسان مژده می‌دهد که چنین زمینه‌ای به‌وجود آمده».

■ وضع فعلی علوم عقلی مطلوب نیست

اما اگر بخواهیم وضعیت امروز علوم عقلی را برحسب بایسته‌ها، ضرورت‌ها و نیازها بسنجیم، به‌هیچ‌وجه مطلوب نیست و ما تازه وارد میدانی شده‌ایم که خیلی دامنه‌دار است و خلأهای بسیاری داریم که در بخش‌های بعد بیشتر به آن اشاره خواهیم نمود.
■ نگاه رهبر معظم انقلاب به فلسفه و جایگاه آن چگونه است؟

■ رهبری معظم، نگاه جامع و عمیقی به جایگاه علوم عقلی خصوصاً فلسفه دارند، با این‌که ایشان تربیت یافته مشهد و حوزه خراسان هستند (دست‌کم در سال‌های اولیه طبلیگی) و تفکر حاکم بر آن حوزه، متأثر از اندیشه‌های مرحوم میرزا مهدی اصفهانی، تفکری ضد فلسفی و تفکیکی بوده است، اما ایشان با نگاهی واقع‌بینانه که ناشی از عمق تفکر و منطق سلیم ایشان است، جایگاه فلسفه را به‌عنوان مبنا برای اندیشه‌پردازی و تولید فکر می‌دانند که باید در مرکزیت کار حوزه قرار گیرد تا بتواند پاسخ‌گوی شبهات و نیازهای فکری باشد.

■ لزوم رفع مرزبندی میان علوم عقلی و نقلی

ایشان در دیدار سال ۱۳۹۱ با مجمع عالی تأکید داشتند که فلسفه باید به‌عنوان یک علم دینی محض در عداد علوم اسلامی و در کنار آن‌ها باید قرار بگیرد، حتی در آن‌جا تأکید می‌کنند که نباید بین علوم نقلی

دوشنبه ■ ۲۸ خرداد ۱۳۹۷

کتاب فکر فلسفی مثلاً کانت شناخته شده است. این یک مسئله مهمی است. ما باید عکس این را عمل کنیم، یعنی باید هدف را این قرار بدهیم که تفکر فلسفه اسلامی، حالا با همان مشخصاتی که دارد که خود این، جای بحث و گفت‌وگو دارد که فلسفه اسلامی چیست ـ در دنیا به‌عنوان گفتمان فلسفی شناخته شود، در دانشگاه‌ها رواج پیدا کند، متفکرین عالم از آن‌ها مطلع باشند، روی آن‌ها بحث کنند، نقد و انتقاد کنند، در مجلات علمی‌شان منعکس شود. خوب، این کار طبعاً متوقف به این است که شما کارهای بین‌المللی داشته باشید».

■ باید اندیشه بزرگان فلسفه به‌صورت منسجم استخراج شود

یا در صحبت‌هایی که در همین جلسه اخیر دیدار با دست‌اندرکاران همایش زنوزی به یکی از علل دیگر این معضل توجه دادند که ما اندیشه‌های بزرگان خودمان را به‌صورت یک مجموعه منسجم و چکیده در نیآورده‌ایم. این دغدغه جدی ایشان است که بارها روی آن تأکید کرده‌اند و فرمودند: «ما در مورد کتاب واقعاً مشکل داریم. حالا مثلاً آقایان فرمودند که ما می‌خواهیم فلسفه مشاء یا فلسفه اشراق را برای طلبه‌ها تبیین کنیم، طلبه‌های ما از فلسفه مشاء خبری ندارند. خوب، چگونه تبیین می‌کنید؟ حتماً «شرح اشارات» بخوانیم؟ یا فرض کنید که «شفاء» بخوانیم؟ باید حتماً این متن طولانی مفصل محتاج به تبیین کان بکان را خواند؟ راهش این است؟ یا نه، راه دیگری هم وجود دارد. امروز خواندن تفکرات مثلاً فرض کنید مارکسیستی حتماً متوقف به این نیست که انسان بردارد کتاب «سرمایه» را تدریس کند، یا بردارد متن کتاب‌های کانت یا هگل را بخواند. چه لزومی دارد که حتماً متن مطرح شود؟ متن باید در اختیار باشد؛ هر کس می‌خواهد مراجعه کند. من قبلاً در جمع آقایان راجع به فلسفه ملاصدرا مطالبی گفتم و خوب، یکی دو تا کار خوب شد. جناب آقای مصباح هم یکی از کتاب‌هایی را که یکی از آقایان نوشتند آقای عبودیت. که خلاصه آراء ملاصدرا در مسایل گوناگون فلسفی است، برای من آوردند. این‌ها خوب است، اما کم است. به یک کتاب اکتفا نشود، از نگاه‌های مختلف نوشته شود. در خود فلسفه ملاصدرا، در بخش‌های مختلف می‌تواند یک منظومه‌سازی‌هایی بشود. عین همین قضیه، در مورد فلسفه اشراق است؛ عین همین قضیه، در مورد فلسفه مشاء است. ما باید منظومه‌سازی کنیم. بالاخره مجموعه تفکرات فلسفی و عرفانی ابن‌سینا با همدیگر همراه است، غیرقابل انفکاک است. این‌ها چیست؟ کسی بخواهد این‌ها را بداند، حتماً لازم نباشد که برود بنشیند مثلاً «شفاء» را بخواند؛ این خیلی لازم نیست. گاهی اوقات خواندن کتابی که در هزار سال پیش نوشته شده است، با ادبیات آن روز، با مشکلاتی که فهم این کلمات دارد، اصراً خودش تضییع وقت محسوب می‌شود؛ ممکن است افرادی را از فلسفه دور کند؛ در حالی که اگر شما بنشینید مثلاً یک کتابی درباره آراء فلسفی ابن‌سینا تبیین کنید، از آراء او منظومه‌سازی کنید، این مسلماً جذاب‌به زیادی خواهد داشت. این جزو کارهای لازم است، اما این کار در حوزه انجام نمی‌گیرد.»

■ چرا رهبر انقلاب تا این حد به نسبت به حذف فلسفه از حوزه حساس هستند؟ دغدغه ایشان در این باره چیست؟

■ به نکته خوبی اشاره کردید. نگرانی ایشان معطوف به بنیان فکری جامعه اسلامی است که با حذف و تضعیف فلسفه اسلامی، قطعاً چولانگاه مناسبی برای دلدادگان فلسفه‌های غربی در فضای فکری و معرفتی کشور بازی می‌شود و دیگر ابزاری برای مقابله با آن‌ها وجود ندارد. خوب است عین بیان ایشان را در این رابطه ببینید: «دعوت جوان‌های ما به علوم عقلی، بسیار مهم است، توجه حوزه‌ها به علوم عقلی و به‌خصوص فلسفه، خیلی مهم است. بعضی از آقایان بزرگوار و محترمی که خیلی مورد تکریم و احترام ما هستند، اشکال داشتند به این‌که درس‌های فلسفه و عرفان و این حرف‌ها در قم زیاد شده؛ بنده به آن آقایان گفتم که اگر چنان‌چه فلسفه را شما از قم بردارید، کسانی در جاهای دیگر، متصدی تبیین فلسفه و تدریس فلسفه می‌شوند که اهلیت و صلاحیت این کار را ندارند؛ کما این‌که الآن می‌بینیم بعضی از افرادی که در غیر قم به‌عنوان فلسفه‌دان شناخته می‌شوند و مطرح می‌شوند، اطلاعاتشان از فلسفه سطحی است؛ نه این‌که اطلاع ندارند، اما اطلاعاتشان عمیق نیست، سطحی است؛ یک چیزی خوانده‌اند و یک اصطلاحی را بر زبان جاری می‌کنند. خوب این خوب نیست؛ خوب است که در خود قم باشد، در حوزه علمیه باشد».

این بیان حکیمانه رهبر معظم انقلاب، آدمی را به یاد سخن منسوب به شیخ انصاری ^{علیه السلام} می‌اندازد که من وزارت داخلیه اسلام هستم و ملا دهنی سبزواری وزارت خارجه اسلام است؛ چرا که در صد تبیین احکام اسلامی برای اداره فرد و جامعه است و فلسفه متکفل دفاع از مرزهای و حدود و ثغور عقیدتی اسلام و شیعه است.

همین الآن ما در فضا‌های دانشگاهی می‌بینیم که برخی روشنفکران و دلبستگان افکار غربی، وصف اسلامی را از فلسفه و کلام اسلامی اساس‌نگی می‌کنند و گو این‌که فقط و فقط غریب معاصر را مولد اندیشه می‌دانند. خوب این خطر جدی است و ما باید برای مقابله با این تفکر، هم فلسفه اسلامی را تقویت و هم درگیر است، در مجامع دانشگاهی ما حکمت و فکر فلسفی‌اش شناخته شده نیست به آن اندازه‌ای که